

[ou] Město Ústí nad Orlicí

PŘÍPADOVÁ KONFERENCE - metodika

Případová konference je odborná debata zainteresovaných jednotlivců (rodinných příslušníků, ale i zástupců jednotlivých zapojených organizací) nad daným případem dítěte nebo jeho rodiny. Cílem je okamžité a kompletní vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny s cílem nalézt nejvhodnější východiska.

Případové konference v práci na OSPOD probíhají v různých typech případů a to v kolizním opatrovnictví nebo výkonem sociálně-právní ochrany dětí v situacích dětí, které jsou vyhodnoceny dle § 6 zákona 359/1999 Sb. o SPOD ve znění pozdějších předpisů.

Případová konference v konkrétním případě může být jednorázově využitou podporou nebo se může jednat o opakované setkání, na kterém se pravidelně přehodnocuje situace nezletilého dítěte a nastavují se individuální plány na ochranu dítěte, dětí.

Cíl a význam případové konference

Případové konference jsou nástrojem, kdy mohou být transparentně zapojeny spolupracující organizace a zmenšuje se subjektivní zodpovědnost OSPOD. Případová konference je nástrojem, který může efektivně pracovat s časem, jelikož „všichni slyší všechno“ a všem je jasné, jaká je jejich role v případě, včetně přidělených úkolů. Významné je také použití všech znalostí o dítěti a jeho rodině a zároveň získání nových, aktuálních, informací, kdy toto je sdíleno pro rodinu a ostatním zapojeným subjekty. V případech opakování případových konferencí se ověřuje vhodnost doposud vybraných postupů.

Proces případové konference

Zúčastnit se případové konference mají mít možnost všichni, kdo ze zákona mají právo nebo povinnosti jednat k ochraně a zájmu dítěte. Jak vyplývá i z metodiky „Metodické doporučení MPSV č. 2/2010 pro postup orgánů sociálně-právní ochrany dětí při případové konferenci“,

Podpora rozvoje sociální práce Města Ústí nad Orlicí

CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_098/0015106

Tento projekt je spolufinancován z OP Zaměstnanost prostřednictvím ESF a ze státního rozpočtu ČR.

[OU] Město Ústí nad Orlicí

Případové konference se účastní¹:

- a) vždy OSPOD (obecní úřad, obecní úřad obcí s rozšířenou působností, krajský úřad, MPSV, Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí),
- b) dle aktuální povahy případu dítěte nebo jeho rodiny nebo osob odpovědných za výchovu dítěte nestátní organizace (včetně pověřených osob poskytující sociálněprávní ochranu nebo poskytovatelů sociálních služeb), škola a školské zařízení, lékař (pediatr, sexuolog, psychiatr, atd.) a zdravotnické zařízení a jiné zařízení pro péči o dítě (domov pro osoby se zdravotním postižením, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc), soudce, policie, státní zastupitelství, pracovník Probační a mediační služby, další odborníci (psycholog, mediátor, atd.), zástupce samosprávy.
- c) dítě, rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte a další členové širší rodiny nebo příbuzní dítěte (případová konference může proběhnout i bez účasti dítěte, jeho rodičů či jiných osob odpovědných za výchovu dítěte, popř. širší rodiny). Dítě, dle povahy případu, nemusí být účastno celého průběhu případové konference. Na žádost zákonného zástupce/zákonných zástupců nebo osob odpovědných za výchovu dítěte může být účasten případové konference jeho/jejich právní zástupce nebo zmocněnec. Účast zákonného zástupce nebo osob odpovědných za výchovu dítěte při případové konferenci nemůže být nahrazena účastí pouze právního zástupce nebo zmocněnce. Zastoupení právním zástupcem nebo zmocněncem se prokazuje písemnou plnou mocí.

Organizace PK – svolavatel, organizátor

Svolavatelem případové konference je zpravidla **OSPOD (klíčový pracovník, case manager)**, ale může jím být i jiný subjekt např. **doprovázející organizace**. Svolavatel případovou konferenci svolává a zajišťuje její **organizaci** (rozesílá pozvánky, zajistí čas a místo konání). Pokud je svolavatelem někdo jiný (nezisková organizace, zdravotnické

¹ CITACE - Metodické doporučení MPSV č. 2/2020 pro postup orgánů SPOD při případové konferenci, dostupné z: https://www.mpsv.cz/documents/20142/225508/Metodika_pripadove_konference.pdf/810cb55b-7ce9-1964-d793-51c5a97bce7c

Podpora rozvoje sociální práce Města Ústí nad Orlicí

CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_098/0015106

Tento projekt je spolufinancován z OP Zaměstnanost prostřednictvím ESF a ze státního rozpočtu ČR.

[ou] Město Ústí nad Orlicí

zařízení, škola apod.), je nezbytné informovat o tomto záměru sociálního pracovníka dítěte (OSPOD) a dále postupovat po vzájemné dohodě.

Zahájení PK – facilitátor

- Uvítání
- Program – popsat průběh
- Základní pravidla PK
- Představení účastníků – každý sám
- Cíl a výsledek ve shodě
- Cíl účastníků - doptat se, proč přišli, s čím
- Ukončení úvodu

Kladení otázek – ORID

1. Objektivní otázky – fakta, data, smysl – reálné skutečnosti
2. Reflektivní otázky – reakce, pocity – jaký z toho máte pocit, co slyšíte, jaký z toho máte pocit, jaký na to máte názor
3. Interpretativní otázky – co to znamená, význam něčeho
4. Otázky směřující k rozhodnutí – a teď co? Směřovat k rozhodnutí, co bude dál, co teď s tím?

Uzavírání PK

- Návrat k cílům, co se řeklo před zahájením
- Obsah a skupina – ověřit, že všichni ví, co mají dělat
- Odpovědnost – účastníků!
- Čas – od kdy, načasování kroků, jak zjistíme, že došlo ke zlepšení – vyhodnocení
- Bílá místa – možná rizika, proč by plán nemohl proběhnout; slepá místa
- Témata, která zůstala – na „parkovišti“; jak a kdy se bude řešit, s kým

Podpora rozvoje sociální práce Města Ústí nad Orlicí

CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_098/0015106

Tento projekt je spolufinancován z OP Zaměstnanost prostřednictvím ESF a ze státního rozpočtu ČR.

Podpora rozvoje sociální práce Města Ústí nad Orlicí

CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_098/0015106

Tento projekt je spolufinancován z OP Zaměstnanost prostřednictvím ESF a ze státního rozpočtu ČR.

[OU] Město Ústí nad Orlicí

Záznam z PK

- nepsat doslovně
- možnost zápisu do protokolu – není doslovný přepis, tuto povinnost má jen soud ne OSPOD
 - u protokolu – nemusím dělat opravu záznamu, záznam námitek proti obsahu PK je zaznamenán do protokolu
 - u protokolu je možné podat stížnost a námitky (upraveno ve správním řádu)
- mělo by jít o zachycení úkonů, které se staly – např. fáze PK
- forma zápisu není nikde upravena, předepsána (obsah protokolu ano)

Specifika PK na OSPOD

Principy PK dle manuálu MPSV:

- Zájem dítěte a individuální přístup
- Aktuálnost – při přípravě OSPOD jen představení rodiny, co se děje teď a tady
- Objektivita
- Důvěrnost, diskrétnost, bezpečí – je potřeba zabývat se tím, pro koho mlčenlivost platí. Pro OSPOD ne, ten sděluje informace soudu, proto je dobré říci to rodičům, vysvětlit. Pro rodiče také neplatí, vždy řeknou informace svým právním zástupcům, přátelům. Platí tedy pro další spolupracující subjekty, tzn. učitele, služby apod.
- Spolupráce
- Koordinace
- Efektivita

Nahrávání PK – není v souladu s důvěrností, proto je zakázáno (pojmenovat u klientů, u kterých si myslíme, že by si jednání mohli nahrát)

Podpora rozvoje sociální práce Města Ústí nad Orlicí

CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_098/0015106

Tento projekt je spolufinancován z OP Zaměstnanost prostřednictvím ESF a ze státního rozpočtu ČR.

[OU] Město Ústí nad Orlicí

Stanovení cílů pro PK:

a) Z pozice, ve které se nacházíme - např. ohrožené dítě, OSPOD

Např. Naplánovat nástup matky do psychiatrické léčebny – špatně

Naplánovat kroky k zajištění bezpečí a stabilní péče o nezl. – správně (zde pak i ta léčebna)

b) Kdy se budou cíle naplňovat – má se stát na PK

Např. Zlepšení nezl. v docházce do školy – špatně, na PK se toto nestane

Nastavení kroků směřujících ke zlepšení docházky nezl. do školy, analýza problémů apod. - správně

Facilitátor je osobou, která vede jednání k naplnění cíle.

Přítomnost nezletilých dětí na PK

- Zvážit jejich přítomnost
- Měly by mít tzv. důvěrnou osobu – s ní se domluvit, že se bude nezl. věnovat, že s ním případně odejde z PK, že s nezl. domluví heslo pro popuštění PK. Nemůže být pracovník OSPOD.
- Nemusí být po celou dobu PK
- Je dobré říci dítěti vždy to, co bylo dohodnuto
- Vhodná příprava nezl. na PK – vysvětlit, co to je, jak probíhá apod.

Praktické zkušenosti z PK

- Zlatá otázka – Když se dnes nic nedohodne, co budete dělat po případové konferenci? – na rodiče i OSPOD
- Zapojení všech účastníků – je důležité vysvětlit, proč je důležité, aby se zapojili všichni – jste tady proto, že máte nějaké informace, abyste je řekl/a; protože potřebujeme naplánovat kroky k ochraně dítěte a domluvit se na spolupráci, úkolech, krocích; protože od Vás potřebujeme nápady, jak dál.
- Vidím, že chcete už dlouho něco říct, ale nedostává se vám prostoru...

Podpora rozvoje sociální práce Města Ústí nad Orlicí

CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_098/0015106

Tento projekt je spolufinancován z OP Zaměstnanost prostřednictvím ESF a ze státního rozpočtu ČR.

[ou] Město Ústí nad Orlicí

- Vidím, že vás to rozčílilo, chcete k tomu něco říci?
- Ověřovat si během PK – od klientů, spolupracujících subjektů
- Je možné využívat vizualizace – na flip, např. časový harmonogram
- Parkoviště – když někdo mluví o jiném tématu, je dobré napsat ho na lísteček, nalepit na flip a později se k němu vrátit. Nesmíme na toto téma ale zapomenout. Pokud není čas – kdy budete řešit, když ne dnes, s kým? Jak?
- Řazení – když mluví všichni společně, výzvy nefungují, můžeme využít řazení a určit pořadí
- Propojování – témat; lidé někdy nevidí, že spolu věci souvisí
- Pokud klient odchází – pokud opakovaně, pak je dobré s ním o tom mluvit předem, dát přestávku, pracovat s emocí dřív, než se situace vyhroť
- Dle občanského zákoníku – klient může mít jednu podpůrnou osobu – ta může být na PK, jen sedí a nemluví
- Dále klient může mít advokáta – na základě plné moci, jen jednoho. Ten může mít 3 role – podpůrné osoby, nebo aktivního zapojování nebo může být aktivní namísto rodiče. Je dobré předem zjistit, ošetřit to, pojmenovat. Ptát se advokáta, proč přišel.
- Práce se skupinovou dynamikou – pracovat s celou skupinou; „znemožňuje to, abychom se všichni slyšeli“
- Osoba narušující pravidla PK - přestávka – vyjasnit smysl PK; klidně si vzít tuto osobu stranou; u podpůrné osoby – řešit, zda je možné za stanovených pravidel pokračovat nebo ne; pokud ne – ukončit PK

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Podpora rozvoje sociální práce Města Ústí nad Orlicí

CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_098/0015106

Tento projekt je spolufinancován z OP Zaměstnanost prostřednictvím ESF a ze státního rozpočtu ČR.

[OU] Město Ústí nad Orlicí

Nejčastější situace, při jejichž řešení se PK jako vhodný nástroj využívala na MěÚ ÚO

- ❖ Nepříznivá sociální situace rodiny - rodina ohrožená chudobou či sociálním vyloučením, rodina zanedbávající nebo nezvládající výchovu a péči o děti
- ❖ Výchovné nebo školní obtíže dítěte
- ❖ Situace vyžadující umístění dítěte mimo rodinu – ústavní výchova, náhradní rodinná péče, návrat do biologické rodiny
- ❖ Rozvod či rozchod rodičů

Podpora rozvoje sociální práce Města Ústí nad Orlicí

CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_098/0015106

Tento projekt je spolufinancován z OP Zaměstnanost prostřednictvím ESF a ze státního rozpočtu ČR.

Podpora rozvoje sociální práce Města Ústí nad Orlicí

CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_098/0015106

Tento projekt je spolufinancován z OP Zaměstnanost prostřednictvím ESF a ze státního rozpočtu ČR.

[ou] Město Ústí nad Orlicí

OBSAH

Cíl a význam případové konference	1
Proces případové konference.....	1
Organizace PK – svolavatel, organizátor	2
Zahájení PK – facilitátor.....	3
Kladení otázek – ORID	3
Uzavírání PK.....	3
Záznam z PK.....	4
Specifika PK na OSPOD	4
Stanovení cílů pro PK:.....	5
Děti na PK	5
Praktické zkušenosti z PK.....	5
Nejčastější situace, při jejichž řešení se PK jako vhodný nástroj využívala na MěÚ ÚO	7

Podpora rozvoje sociální práce Města Ústí nad Orlicí

CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_098/0015106

Tento projekt je spolufinancován z OP Zaměstnanost prostřednictvím ESF a ze státního rozpočtu ČR.